

TÜRK TESİSAT MÜHENDİSLERİ DERNEĞİ
Turkish Society of HVAC & Sanitary Engineers

Tarih: 02.08.2013

Sayı : 2013/153

İlgili Makama,

Bilindiği üzere, “Torba Yasa” adı ile anılan 6495 numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”da çok sayıda kanun maddesinde değişiklik yapılması öngörülmektedir. Bu kanun tasarısının yanı sıra, değişiklik çalışmaları tamamlanma noktasına getirilen İmar ve Yapı Denetim Kanun Tasarılarında yapılan düzenlemeler ile 3795 sayılı "Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun"la mühendislik alanını doğrudan ilgilendiren en önemli hususlar;

- **Meslek Odalarının Yetkilerinin Kısıtlanması,**
- **Gerçek ve Tüzel Kişi Olarak Hizmet Veren Serbest Mühendis ve Mimarların Dolaylı Olarak Teknik Müşavirlik Hizmetleri Kapsamı Dışında Bırakılarak Çalışma Alanlarının Kısıtlanması,**
- **Teknik Öğretmenlere Hızlandırılmış Kısa Süreli Eğitim ve Bir Sınavla Mühendis Ünvanı Verilmesi**

olarak dikkat çekmektedir.

Serbest çalışan mühendis ve mimarların büro tescil belgelerinin verilmesi ve kayıtlarının tutulması hizmetinin meslek odaları tarafından sürdürülmesi, yapıların mühendislik hizmeti almalarını sağlamakta, hizmet kalitesini pozitif yönde etkilemekte ve kalitede rekabete ivme kazandırmaktadır.

Buna karşın; birkaç yıl öncesine kadar Belediyelerce istenilmekte olan “Mühendis Durum Sicil Belgesi” uygulamasından vazgeçilmesiyle; kaçak çalışan, büro tescil belgesi bulunmayan, vergi mükellefi olmayan bazı mühendislerin projeleri imzalamaya başladıkları, hatta mühendis olmayan kişilerin dahi bu süreçte yer aldığı ve bu projelerin Belediye İmar Müdürlükleri tarafından onaylandığı meslek odaları tarafından tespit edilmiştir. Meslek odalarının yetkilerinin kısıtlanması ya da işlevlerinin sona erdirilmesi durumunda, bu tarz yasa dışı uygulamaların ve mühendislik hizmeti almamış kontrolsüz yapıların sayısının artması kaçınılmaz olacaktır. Bu yapılarda, mekanik tesisat sistemlerinin doğru şekilde tasarlanamaması nedeniyle, bir taraftan ısıtma, soğutma ve güvenlik sorunlarının yaşanması, diğer taraftan da enerjinin verimsiz kullanımı hız kazanacaktır. Bu durum, kullanmakta olduğu enerjinin %75’ini ithal eden ülkemizde tüm sektörlerde enerji verimliliğini artırmak üzere yayınlanmış olan “Enerji Verimliliği Strateji Belgesi”ndeki hedeflere ulaşılmasının önünde önemli bir engel oluşturacaktır. Avrupa Birliği’nin “2030 Sıfır Enerjili Binalar” hedefinin de göz ardı edilmemesi ve bu yarıştan kopmamak için mühendislik ve mimarlık alanında olumsuz etkiler yaratacak girişimlerden kesinlikle uzak durulması gerektiğine inanılmaktadır. Ayrıca, deprem bölgesinde yer alan ülkemizdeki binaların mühendislik hizmetinden yoksun üretilmesinin, can ve mal güvenliği bakımından son derece riskli olacağı ve telafisi mümkün durumlarla karşı karşıya kalılabileceği de asla göz ardı edilmemelidir.

TÜRK TESİSAT MÜHENDİSLERİ DERNEĞİ
Turkish Society of HVAC & Sanitary Engineers

Bu nedenlerle;

- Serbest çalışan mühendis ve mimarlarımızın “Büro Tescil Belgeleri”nin TMMOB’ye bağlı Meslek Odaları tarafından verilmeye devam edilmesinin,
- Tasarım sürecinde Belediyelere sunulan projelerin onayında mühendisin;
 - Serbest çalışan olduğunu,
 - Vergi mükellefi olduğunu,
 - Çalışmasına engel bir durumunun bulunmadığını,
 - Çalışanlarının sosyal güvenlik kurumlarına kayıtlı olduğunubelgeleyen “Mühendis ve Mimar Sicil Belgesi” uygulamasının yeniden başlatılmasının

kamu yararına olacağına inanılmakta ve bu alanda **TMMOB’ye bağlı Meslek Odalarının yetkilerinin kısıtlanmaması** gerektiği düşünülmektedir.

Can ve mal güvenliğini teminen, plâna, fen, sanat, sağlık kurallarına ve standartlara uygun kaliteli ve güvenli yapı yapılması için etüd ve proje denetimi ile yapı denetimine ilişkin usûl ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan **Yapı Denetim Kanun Tasarısı Taslağı**’nda; Yapı Denetim Kuruluşları, “Teknik Müşavirlik Kuruluşu” adı altında yeniden yapılandırılmaktadır. Bu yapılandırma ile Yapı Denetim Kuruluşlarına kanunun amacına uygun olmayan ilave bir yetkilendirme yapılarak, söz konusu kuruluşların her türlü proje ve etüd hizmetini de verebilmesinin önü açılmaktadır.

Yapı Denetimi Kanun Tasarısı, “Kuvvetler Ayrılığı” ilkesi göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmeli ve yapı sahibinin ya da müteahhidin Yapı Denetim Firmaları karşısında işveren rolü üstlenmesine kesinlikle son verilmelidir. Yapı Denetim Firmaları, Yapı Denetim Üst Kuruluşu tarafından görevlendirilmeli, sadece yapı denetiminde görev almalı ve denetim raporları Yapı Denetim Üst Kuruluşuna sunulmalıdır. Bu sayede Yapı Denetim Firmaları işveren baskısından kurtarılmalı ve mesleğinin gereklerini özgürce yerine getirme ortamı sağlanmalıdır. “Teknik Müşavirlik Yasası”nda ise öncelikle “Teknik Müşavir Tanımı” doğru olarak yapılmalıdır. Teknik Müşavir, kendi uzmanlık alanında tasarım ve kontrollük yapabilen, mühendislik veya mimarlık diplomasıyla çalışan, mesleki sorumluluğu sigorta ile desteklenen gerçek ve tüzel kişi olarak tanımlanmalıdır. Teknik müşavirlik, tek bir mühendislik veya mimarlık alanında olabileceği gibi mimarlık, inşaat, makine ve elektrik mühendisliği gibi alanları da kapsayan multidisipliner yapıda da olabilmelidir. Mevcut tasarıya göre Teknik Müşavirlik Kuruluşları hisseleri belirli oranlarda paylaştırılmış mühendis ve mimarlar ile mühendis ve mimar olmayan kişilerden oluşturulmak üzere multidisipliner yapıda tanımlanmakta, mimarlık, inşaat, makina ve elektrik mühendisliği gibi tek bir uzmanlık alanında teknik müşavirliğin önü kapatılmakta, “Müellif” ve “Müelliflik Kuruluşu” olarak tanımlanan gerçek ve tüzel kişiliklerin yetki ve sorumlulukları tanımlanmamakta, serbest mimar ve mühendisler taşeron gibi ya da ücretli çalışmaya zorlanarak serbest çalışma hayatları sona erdirilmektedir. Kanun tasarısı bu haliyle, ülkemizin yetiştirdiği, tüm dünyada iş yapabilen ve rekabet edebilen serbest mühendis ve mimarların dolayısıyla beyin gücünün yok olmasına neden olabilecek son derece kritik bir durum arz etmektedir. Bu gerekçeler dikkate alınarak;

TÜRK TESİSAT MÜHENDİSLERİ DERNEĞİ
Turkish Society of HVAC & Sanitary Engineers

- “Yapı Denetimi” ve “Teknik Müşavirlik” hususları tamamen bir birlerinden ayrı birer kanun olarak ele alınmalıdır,
- Her iki yapının da mevcut tasarıda kalması halinde, “Teknik Müşavirlik Kuruluşları” ile “Yapı Denetim Firmaları”nın çalışma esasları birbirinden tamamen ayrı olarak düzenlenmelidir,
- “Yapı Denetim Firmaları” yapı denetimi dışında yer alan “Proje ve Etüt Hizmetleri”nin dışında tutulmalıdır,
- “Müellif” ve “Müelliflik Kuruluşu” ile “Teknik Müşavir” ve “Teknik Müşavirlik Kuruluşu” tanımları yeniden yapılarak yetki ve sorumlulukları belirlenmelidir,
- Tek bir mesleki disiplin alanında teknik müşavirliğin önü kapatılmamalıdır
- Teknik müşavirlik “Mesleki Sorumluluk Sigortası” ile desteklenmelidir,
- Yetişmiş serbest çalışan mimar ve mühendisler “Teknik Müşavirlik” kapsamı dışında bırakılarak tasarım ve etüt faaliyetlerinde “Taşeron” şeklinde hizmet vermeye veya “Ücretli” çalışmaya mahkum edilmemelidir,
- Ülkemizde ve yurt dışında çok başarılı projelerin altında imzası olan serbest mühendislik ve mimarlık sektörünün gelişimine ağır darbe vuracak düzlenmelerden kaçınılmalıdır.

3795 sayılı "Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun" gerekçe gösterilerek Teknik Öğretmenlere “Mühendis” ünvanı verilmesi hususunun da yine üzerinde yeterince çalışılmadan ortaya atılmış bir düzenleme olduğu ve yeni sorunlar yaratacağı düşünülmektedir. Teknik öğretmenlerin sorunları, onları mühendis ilan ederek değil, hukuki statülerini aynı yapı içerisinde çözerek yapılmalıdır. Ders konuları benzer olsa dahi, bütün bilimsel ve teknik veriler teknik öğretmenlere uygulanan programın mühendislik için yeterli olmadığını ortaya koymaktadır.

“Teknik Öğretmenlik” bir eğitim alanı, “Mühendislik” ise insan yaşamında hayatı kolaylaştırırken can güvenliğini sağlayan çevre duyarlı çözümleri geliştiren “Araştırma”, “Tasarım” ve “Uygulama” alanıdır. Mühendislik Mesleği ilgili alandaki yenilikler, bilimsel gelişmeleri takip etmek ve/veya bazen de teknoloji geliştirme faaliyetleriyle bilimsel düzeydeki bilgileri mühendislik uygulamasına dönüştürmeyi de gerektirmektedir. Bu türden faaliyetlerin başarılı bir şekilde yerine getirilmesi, mühendislik eğitiminin en başından beri kazanılan formasyon ve mühendislik kültürüyle mümkün olabilmektedir. Ülkemizde makina mühendisi sayısını bir anda iki katına çıkararak, mühendislik alanında mesleki seviyeyi düşürecek bu adımla yeni bir kaos yaratmamak ve telafisi mümkün olmayan kayıplara neden olmamak için, Teknik Öğretmenlere yasal düzenleme ile “Mühendis” ünvanı verilmesi uygulamasından bir an önce vazgeçilmelidir.

Saygılarımızla,

Bahri TÜRKMEN
TTMD Yönetim Kurulu Başkanı